

УДК 316.6:504.06

Ю. Будна

О. Янч

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

Науковий керівник: Р. Шерстюк, докт.екон.наук, проф.

ГЕНДЕРНИЙ РОЗРИВ У СФЕРІ ЕКОЛОГІЇ

Y. Budna

O. Yanch

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

Scientific supervisor: R. Sherstiuk, Dr Sc (Economics), Prof.

ECOLOGY GENDER GAP

«Гендерний розрив у сфері екології» означає відмінність між чоловіками та жінками, що стосується занепокоєння екологічними проблемами та підтримки зеленої політики і поведінки. Значна кількість досліджень громадської думки за останні кілька десятиліть показала, що жінки, як правило, висловлюють більшу стурбованість станом довкілля порівняно з чоловіками [5].

Існує кілька теорій, які пояснюють походження цього розриву. Одні стверджують, що це наслідок традиційної гендерної соціалізації, в якій жінок навчають бути більш уважними до потреб інших, включаючи турботу про майбутні покоління [2]. Інші пропонують пояснення «на основі інтересів», згідно з яким жінки бачать прямий зв'язок між якістю довкілля та важливими для них питаннями, такими як здоров'я сім'ї.

Згідно з деякими дослідженнями, жінки частіше, ніж чоловіки, застосовують свої ціннісні орієнтації до політики сталого розвитку, яка приносить користь іншим [6]. Наприклад, жінки частіше, ніж чоловіки, замислюються над тим, як їхнє споживання може вплинути на інших людей [8].

У статті 2016 року в Journal of Consumer Research висловлено припущення, що гендерний розрив у сталому споживанні може бути частково зумовлений стереотипом, що споживачі "зелених" товарів є більш жіночними, а чоловіки більше стурбовані підтримкою гендерної ідентичності [1].

Дослідження Свім та її колег, опубліковане у 2019 році в журналі Sex Roles, показало, що чоловіки можуть бути залякані тим, що їх сприйматимуть як жіночних або ж феміністів, якщо вони носять багаторазові сумки для покупок, займаються переробкою сміття або будь-якою іншою екологічною діяльністю, яка гендерно вважається жіночою [7].

Аналіз даної сфери показує, що споживачі, які практикують "зелену" поведінку, стереотипно вважаються більш жіночними і навіть сприймають себе як більш жіночні. На готовність чоловіків до "зеленої" поведінки можна впливати, заперечуючи або підтверджуючи їхню маскуліність [1], [3].

Дослідження, проведене компанією Mintel, виявило гендерний розрив у турботі про планету: жінки більше дбають про неї і більше цікавляться екологічними питаннями та проблемами сталого розвитку [9].

Вчені виявили, що 71% жінок намагаються жити більш етично, порівняно з 59% чоловіків, а 30% чоловіків намагаються використовувати менше води, порівняно з 38% жінок. Жінки (64%) частіше, ніж чоловіки (58%), зменшують або вимикають опалення, коли їх немає вдома.

Значний гендерний розрив у сфері екології має суттєві наслідки. Такі стратегії, як зелена інфраструктура, інвестиції в громадський транспорт та збереження відкритих просторів, як правило, мають вищий рівень підтримки з боку жінок. Деякі дослідження вказують на те, що розрив у громадянській поведінці є навіть більшим, ніж показують

соціологічні опитування. Жінки демонструють вищі показники еко свідомого споживання, переробки відходів та енергозбереження в побуті [4].

Гендерний розрив в екології піднімає етичні питання щодо представництва та гендерної рівності у просторі, де часто публічно домінують чоловічі голоси. Але він також створює можливості для створення широких коаліцій на підтримку ініціатив зі сталого розвитку. Актуальність екологічних занепокоєнь, більш поширених серед жінок, може стати ефективним способом просування політики, яка принесе користь всьому суспільству.

Незважаючи на те, що його походження залишається складним, гендерний розрив у сфері екології, безперечно, формує критичні результати екологічної політики та політики в громадах по всьому світу.

Література

1. Aaron R. Brough, James E. B. Wilkie, Jingjing Ma, Mathew S. Isaac, David Gal. Is Eco-Friendly Unmanly? The Green-Feminine Stereotype and Its Effect on Sustainable Consumption. *Journal of Consumer Research*. 2016. Vol. 43, Issue 4. P. 567–582. URL: <https://doi.org/10.1093/jcr/ucw044>
2. Blocker, T. J., & Eckberg, D. L. Gender and environmentalism: Results from the 1993 General Social Survey. *Social Science Quarterly*. 1997. No. 78(4), P. 841–858
3. Brough, A., Wilkie, J., Ma, J., Isaac, M., & Gal, D. Is Eco-Friendly Unmanly? The Green-Feminine Stereotype and Its Effect on Sustainable Consumption. *Journal of Consumer Research*. 2016. No. 43. P. 567-582. URL: <https://doi.org/10.1093/JCR/UCW044>
4. Hunter, L., Hatch, A., & Johnson, A. Cross-National Gender Variation in Environmental Behaviors. *Social Science Quarterly*. 2004. No. 85. P. 677-694. URL: <https://doi.org/10.1111/J.0038-4941.2004.00239>
5. Kollmuss, A., Agyeman, J. Mind the Gap: why do people act environmentally and what are the barriers to pro-environmental behavior? *Environmental Education Research*. 2002. No. 8 (3). P. 239-260.
6. Stern, P. C., Dietz, T., & Kalof, L. Value orientations, gender, and environmental concern. *Environment and Behavior*. 1993. No. 25(5). P. 322–348. URL: <https://doi.org/10.1177/0013916593255002>
7. Swim, J.K., Gillis, A.J. & Hamaty, K.J. Gender Bending and Gender Conformity: The Social Consequences of Engaging in Feminine and Masculine Pro-Environmental Behaviors. *Sex Roles*. 2020. No. 82. P. 363–385. URL: <https://doi.org/10.1007/s11199-019-01061-9>
8. Tina Mainieri , Elaine G. Barnett , Trisha R. Valdero , John B. Unipan & Stuart Oskamp. Green Buying: The Influence of Environmental Concern on Consumer Behavior. *The Journal of Social Psychology*. 1997. No. 137:2. P. 189-204. URL: [10.1080/00224549709595430](https://doi.org/10.1080/00224549709595430)
9. UK women try to live more ethically than men. *Mintel*. URL: <https://www.mintel.com/press-centre/the-eco-gender-gap-71-of-women-try-to-live-more-ethically-compared-to-59-of-men/>